

Etnisk segregation – årsager og betydning for udsatte boligområder

Andersen, Hans Skifter

Published in:
Samfundsøkonomen

Creative Commons License
Ikke-specificeret

Publication date:
2020

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Andersen, H. S. (2020). Etnisk segregation – årsager og betydning for udsatte boligområder. *Samfundsøkonomen*, 2020(3), 55-64. https://www.djoef-forlag.dk/openaccess/samf/samfdocs/2020/2020_3/Samf_6_3_2020.pdf

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Etnisk segregation – årsager og betydning for udsatte boligområder

Temanummer: UDSATTE BOLIGOMRÅDER – Problemer og løsninger

I alle lande i Vesteuropa og Nordamerika har der været en tendens til, at etniske minoriteter i en vis udstrækning samles i bestemte byområder. Disse områder er samtidigt ofte steder med mange sociale problemer. Etnisk segregation har haft en stærk betydning for dannelse af såkaldte udsatte boligområder og også for motiverne for og karakteren af indsatser i områderne. Dette gælder også for den såkaldte ghettoplan for udsatte boligområder, som Folketinget vedtog i 2018. Denne indsats er imidlertid baseret på antagelser om årsagerne til etnisk segregation, som ikke er i overensstemmelse med det, vi ved fra forskningen.

Den såkaldte ghettoplan for udsatte boligområder, som Folketinget vedtog i 2018, var en opfølgning på en vedtagelse i Folketinget den 7.2.2017:

Folketinget konstaterer med bekymring, at der i dag er områder i Danmark, hvor andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande er over 50 pct. Det er Folketingets opfattelse, at danskere ikke bør være i mindretal i boligområder i Danmark.

I oplægget til selve planen i foråret 2018 (Regeringen, 2018) var hovedbegrundelsen for den:

Vi har i årtier lukket for mange flygtninge og familiesammenførte ind i Danmark, som ikke er blevet integreret i det danske samfund. Og de har fået lov til at klumpe sig sammen i ghettoområder uden kontakt til det omkringliggende samfund

Desuden stod der i oplægget:

Der er slået huller i Danmarkskortet. Mange lever i større eller mindre isolerede enklaver. Her tager en alt for stor del af borgerne ikke tilstrækkeligt ansvar. De deltager ikke aktivt i det danske samfund og på arbejdsmarkedet. Vi har fået en gruppe borgere, som ikke tager danske normer og værdier til sig

Det er således tydeligt, at ghettoplanens formål er at bekæmpe etnisk segregation. Den er baseret på en række forestillinger om, hvorfor vi har fået boligområder med mange etniske minoriteter, og hvad det betyder, at de bor der. Disse forestillinger er imidlertid i stærk modstrid med det, vi ved fra forskningen, som det vil fremgå af det følgende.

**HANS SKIFTER
ANDERSEN**

Adjungeret professor
ved BUILD, Aalborg
Universitet

Årsager til udsatte byområder

Udsatte byområder er steder, der har svært ved at tiltrække boligsøgende, som selv kan vælge, hvor de vil bo. Herved bliver det muligt for de, der har få valgmuligheder, at skaffe sig en rimelig bolig. Når de mere velfungerende grupper i samfundet fravælger visse boligområder, risikerer man således at få en koncentration af beboere med lav indkomst og sociale problemer. Når det er bestemte områder, der er blevet udsatte, skyldes det et historisk forløb, hvor udviklingen på boligmarkedet har haft stor betydning. Boliger, der på et tidspunkt har været svære at udleje, har fået mange udsatte beboere, som af forskellige grunde har givet områderne dårligt omdømme og lav social status, bl.a. på grund af synlige sociale problemer som kriminalitet og nedslidning af områderne. Dette har øget fravalget af områderne og ført til en fortsat øget koncentration af udsatte familier (Skifter Andersen, 2002 og 2003). Processen er blevet forstærket af mediernes oftest negative dækning af områderne og politikernes stempling af dem som ghettoer.

Indvandringen og indvandrernes bosætningsmønster har haft stor betydning for udviklingen af udsatte boligområder. Ca. halvdelen af de etniske minoriteter er blevet bosat i den almene sektor og mange af dem i udsatte boligområder (Skifter Andersen, 2015). Når etniske minoriteter er blevet synlige i et udsat område, har det forstærket områdernes lave status og dårlige omdømme med stærkere segregation til følge. Årsagen er ikke kun, at synlige problemer i områderne med udsatte unge indvandrere og efterkommere skaber dårligt omdømme, men at der er generelle mekanismer på boligmarkedet, som skaber etnisk segregation. Der er i alle lande tendenser til, at majoritetsbefolkningen fravælger byområder med koncentrationer af etniske minoriteter, som det vil blive beskrevet i det følgende. Boligvalget for nye indvandrere kan desuden være påvirket af, at de har brug for at få hjælp fra et socialt netværk, der kan hjælpe dem til at blive integreret.

Årsager til etnisk segregation og dannelse af byområder med mange etniske minoriteter

Jeg har i 2019 udgivet bogen »*Ethnic segregation in European Cities*« (Skifter Andersen, 2019), hvor jeg samler op på forskningslitteraturen om årsagerne til etnisk segregation i Europa og Nordamerika. Denne artikel er baseret på bogen, hvorfor der, af pladshensyn, ikke er henvisninger til de særskilte publikationer, som bogen bygger på, bortset fra enkelte danske.

Bogen viser, at der er meget store variationer mellem landene, og at Danmark er et af de lande i Vesteuropa, som har den relativt mindste rumlige koncentration af etniske minoriteter. Der er store forskelle på koncentrationen mellem etniske grupper og mellem byer i samme land, og det er ikke de samme grupper, der er de mest koncentrerede i forskellige byer. Der er således ikke nogen enkle forklaringer på segregationen. Den afhænger af de konkrete forhold i lande og byer.

Når etniske minoriteter ofte bor adskilt fra majoritetsbefolkningen i et land, skyldes det ikke kun minoriteternes adfærd. Det har vist sig, at det er majoritetsbefolkningens adfærd, der har størst betydning. Etnisk segregation kan i hovedtræk henføres til fire hovedfaktorer:

- **Indvandreres/etniske minoriteters præferencer og adfærd:** Har de særlige ønsker til bolig og naboskab?
- **Majoritetsbefolkningens præferencer og adfærd:** Hvilken social status har områder med etniske minoriteter? Er det acceptabelt at bo i etnisk blandede boligområder?
- **Omfanget af »social« segregation:** Etniske minoriteter har ofte lav indkomst, *men etnisk segregation kan ikke forklares alene ved social segregation*
- **Vilkårene på boligmarkedet:** Hvilke boliger har indvandrere adgang til, og hvor er de lokaliseret i byerne?

Etniske minoriteters boligpræferencer og boligvalg

Det er vist i litteraturen, at den kulturelle baggrund og indvandrerens særlige position i samfundet på nogle måder kan påvirke deres boligpræferencer og faktiske boligvalg. Dette kan få betydning for, hvor de bosætter sig i byen, hvis de boliger, de får, er lokaliseret bestemte steder.

En af de kulturelle faktorer er, at nogle minoriteter har præferencer for at bo i storfamilier, hvilket kan føre til præferencer for større hjem, der kan opdeles. Hvis dette ikke er muligt at få, kan en løsning være at finde boliger tæt på hinanden. En anden kulturel faktor er gensidighed - forpligtelsen til at hjælpe familie og venner, der ikke kan finde en bolig. Det er typisk for nogle etniske grupper, at husstanden ofte skifter, når familiemedlemmer flytter ind og ud. Af betydning er også, hvornår og hvordan unge mennesker forlader deres forældres hjem. Det påvirker boligforholdene hos både forældre og børn. Nogle undersøgelser har vist, at både traditioner for storfamilier og for at forlade forældre varierer mellem etniske grupper, og nogle af dem adskiller sig også fra det indfødte flertal.

Valgmulighederne for etniske minoriteter, for hvor og hvordan de vil bo, bestemmes meget af deres præferencer og muligheder for at købe deres bolig. Ejerboliger er en meget mere tilgængelig form for bolig end at leje, og det er derfor vigtigt for mulighederne for at vælge, hvor man vil bo i en by, hvis man foretrækker ejerskab og er i stand til at få det. Økonomiske ressourcer er afgørende, men det har vist sig, at etniske minoriteter af forskellige årsager mere sjældent flytter til ejerboliger end majoritetsbefolkningen, uanset hvilken indkomst de har (T. Kauppinen et al., 2015). Nogle etniske minoriteter har traditioner, der får dem til at bruge deres indkomst og opsparing til andre formål. Nogle af dem, der kom som arbejdskraft-indvandrere til Europa for mange år siden, har aldrig opgivet tanken om at vende tilbage til deres hjemland og har investeret deres opsparing i fast ejendom der. Det er desuden velkendt, at mange indvandrere starter deres egne virksomheder i små butikker,

der kræver investeringer. Andre har familie tilbage i deres hjemland, som er fattige og meget afhængig af økonomisk støtte. I dette tilfælde bruges en del af indkomsten til at sende overførsler til familiemedlemmer. En anden hindring for ejerskab blandt især muslimske afrikanere er forbuddet for muslimer mod at betale renter og tjene penge på boliginvesteringer, hvilket gør det vanskeligt for dem at finansiere køb af bolig (Skovgaard Nielsen, 2017). Endelig er der evidens for i nogle lande, at det er sværere for etniske minoriteter at få lån til køb af bolig.

Den vigtigste årsag til, at etniske minoriteter sjældnere køber bolig, kan imidlertid være, at mange af dem er usikre på deres fremtid og har kortvarig og ustabil beskæftigelse. Det vides fra boligforskningen, at det er vigtigt for familier, der beslutter at købe bolig, om de forventer at have en stabil og voksende indkomst i fremtiden. Nogle undersøgelser har fundet, at usikkerhed om fremtiden reducerer tilbøjeligheden for etniske minoriteter til at investere i boliger.

Etniske minoriteters præferencer for bosætningssted

I nogle lande er der opstået såkaldte »*etniske enklaver*« (Nordamerika, Storbritannien). Det er byområder domineret af en og kun en etnisk gruppe. Et eksempel er de såkaldte »*Chinatown*s«. I Europa er indvandrerområder imidlertid som regel ret blandede med mange forskellige grupper samlet, såkaldte »*multietniske byområder*«. Eksistensen af sådanne områder kan i en vis udstrækning forklares ved særlige præferencer blandt etniske minoriteter og især blandt nyligt indvandrede.

I princippet kan der formuleres tre forskellige slags særlige præferencer blandt etniske minoriteter:

1. At bo tæt på det nære familienetværk og venner,
2. At bo i kvarterer med mange landsmænd, eller etniske minoriteter med en lignende kultur, for at blive en del af et lokalt, etnisk, socialt og økonomisk netværk eller
3. At undgå at bo isoleret blandt majoritetsbefolkningen eller andre grupper for at undslippe diskrimination eller racisme.

Den første er ikke meget forskellig fra præferencer blandt majoritetsbefolkningen, men det kan bidrage til en koncentration af etniske minoriteter i visse kvarterer, hvis det er mere vigtigt for indvandrere, og hvis deres muligheder på boligmarkedet er mere begrænsede. Det andet er et motiv, som især har været diskuteret i Nordamerika og Storbritannien. Den tredje præference kan være motiveret af søgen efter sikkerhed i et velkendt socialt og kulturelt miljø og for at undslippe det, der opleves som forfølgelse og diskrimination fra majoritetsbefolkningen.

Det har vist sig, at positive præferencer for at bo i etniske kvarterer afhænger meget af karakteren af sådanne byområder. Der er et gensidigt forhold mellem

karakteren af etniske kvarterer og indholdet og styrken af præferencer for at bo i dem. Der er defineret forskellige typer af etniske kvarterer.

Nogle kvarterer er i den amerikanske litteratur blevet kaldt »ghettoer«, som er kendetegnet ved, at beboerne ikke har valgt at bo der, men ikke har noget andet valg. Ghettoer er skabt som en konsekvens af stærk diskrimination og udstødelse, der fremmer både geografisk og social isolering. Ghettoer er primært et amerikansk fænomen og vedrører især kvarterer med en koncentration af afroamerikanere. Der er enighed om i litteraturen, at ghettoer ikke findes i Europa.

En anden type etnisk kvarter er det, der kaldes den »etniske enklave«. I den amerikanske litteratur er de beskrevet som områder, hvor der er etableret et socialt, kulturelt og til en vis grad økonomisk fællesskab, der er særligt fordelagtigt for visse etniske grupper. Der er defineret to slags etniske enklaver. Den første kaldes »indvandrerenklaven«. Det antages, at bosætning i sådanne områder er en del af nyligt indvandrede strategier for overlevelse og integration i deres nye land, og at de ofte har familie eller bekendte i nabolagene, som kan forsyne dem med et socialt netværk, der kan mindske deres isolering, og støtte dem til at overvinde de nye udfordringer, de møder. Boliger i indvandrer-kvarterer har ofte en lavere kvalitet og er billigere og lettere tilgængelige for indvandrere, fordi efterspørgsel efter boliger fra det hvide flertal her er lav.

En anden type etnisk enklave, beskrevet i den amerikanske litteratur, kaldes »the ethnic community model«. Disse enklaver består ikke af nyligt indvandrede og er ikke områder med en høj koncentration af fattigdom. De er etableret, fordi fordelene ved at bo i dem kan opveje ulemperne og er en følge af markedskræfter og personlige valg.

Den tredje af de nævnte særlige præferencer for bosætning, at undgå isolation blandt de indfødte, er fundet i nogle europæiske studier i Storbritannien, Nordirland, Holland og Finland, og nogle af dem konkluderer, at dette er det vigtigste motiv for nogle grupper. Nogle etniske grupper er mere påvirket af motivet end andre. Især har det vist sig, at indvandrere fra muslimske lande eller fra Afrika oftere har frygt for fordomme og diskrimination og ønsker at bo i etnisk blandede kvarterer. Motivet er desuden mest vigtigt for de nyligt indvandrede og for minoriteter, der har klaret sig dårligt socialt og økonomisk. Motivet indebærer dog ikke, at etniske minoriteter generelt ønsker at bo i et kvarter, der er domineret af deres egen gruppe eller tørt for indfødte. Flere undersøgelser viser tværtimod, at de fortrinsvis foretrækker en blanding af indfødte og etniske minoriteter.

En dansk undersøgelse (Skifter Andersen, 2006a) har således vist, at meget få ikke-vestlige indvandrere og efterkommere ønsker at bo i et område med et flertal af etniske minoriteter. Det gælder også for beboere i multietniske byområder, hvor kun 2 pct. ønsker det. Undersøgelsen viste også, at relativt få lagde vægt på at bo tæt på landsmænd. Det vigtigste motiv, som gjaldt for ca. en tredjedel, var at bo tæt på venner og familier. Det er således nærhed til

det tætte sociale netværk, der er vigtigt for nogle af de etniske minoriteter. Undersøgelsen viste, at det især er nyligt tilkomne og mindre integrerede indvandrere med lave indkomster, som lægger vægt på at bo tæt deres netværk.

»Spatial assimilation« – ændringer i indvandrernes bosætning over tid efter indvandringstidspunktet

Den dominerende teori om, hvordan indvandrere bosætter sig, når de ankommer, og hvordan de ændrer den over tid, inklusive efterfølgende generationer, kaldes »*The spatial assimilation theory*«. Den var en del af den byteori, som blev udviklet af den såkaldte Chicago-skole i 1920'erne. I teorien antages indvandrernes geografiske lokalisering at være tæt forbundet med deres sociale, kulturelle og økonomiske integration (i amerikansk litteratur kaldet assimilering) i værtssamfundet. Teorien hævdede, at nyankomne indvandrere vil have en tendens til at bosætte sig i kvarterer domineret af deres egen etniske gruppe, og at de i løbet af tiden vil blive spredt mere ud i byen i takt med deres integration.

Der er stærk evidens for Spatial Assimilation i Nordamerika, mens forskningen i Europa har været mere spredt. Forskellige undersøgelser har vist, at Spatial Assimilation til en vis grad finder sted i Europa, men også at det varierer meget på tværs af etniske grupper og til en vis grad også på tværs af lande. Det er påvist i en større europæisk undersøgelse (A. Glikman og M. Semyanov, 2012), at andelen af indvandrere, som bor i multietniske byområder, falder med deres opholdstid. Dette mønster var ret ensartet i forskellige lande på trods af betydelige forskelle i deres sociale, politiske og økonomiske struktur, velfærdspolitik, boligpolitik og indvandrerintegrationspolitik. Det er også vist, at mens tilflyttere til multietniske byområder oftest er arbejdsløse og har lav uddannelse og indkomst, har de, der flytter ud, været længere tid i landet og har bedre indkomster og beskæftigelse. Dette er også vist i en dansk undersøgelse (Skifter Andersen, 2010).

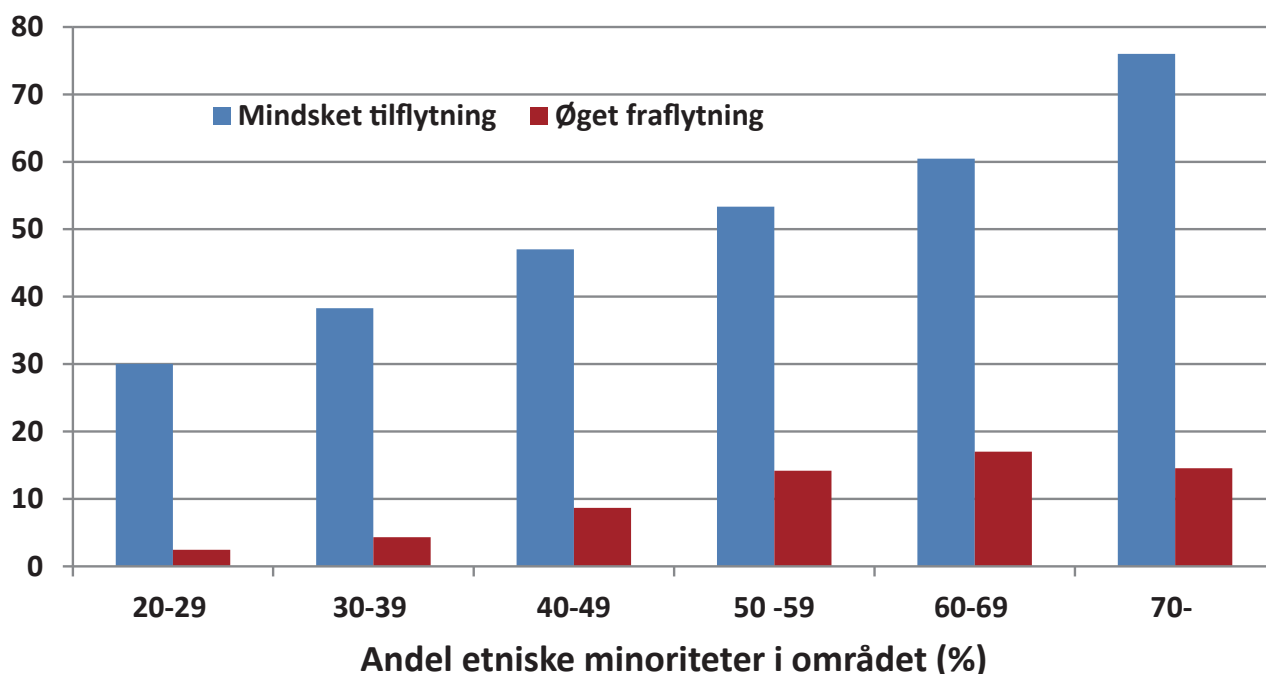
De få undersøgelser, der er baseret på longitudinale data og følger indvandrernes boligkarriere fra deres ankomst og i de efterfølgende år, peger mod, at de i de første år af deres ophold i stigende grad flytter til multietniske kvarterer. Dette kan forklares med deres meget begrænsede muligheder på boligmarkedet lige efter ankomsten, som betyder, at de starter med en meget utilfredsstillende boligsituation, fx på lejede værelser. Den nemmeste måde for dem at forbedre deres bolig i de første år er at flytte til multietniske byområder, hvor der er nemmere adgang til boliger, enten på grund af lav kvalitet, eller fordi efterspørgsel fra majoritetsbefolkningen er lav. Den eneste undersøgelse af indvandrernes boligkarriere over mere end fem år, en dansk undersøgelse (Skifter Andersen, 2016), viste, at bosætningen i multietniske kvarterer stagnerede efter seks års ophold i landet og faldt efter 10-15 år, hvilket pegede på en vis grad af Spatial Assimilation. Denne udvikling blev også fundet, når man kontrollerede for indkomståndringer, hvilket indikerer, at social integration og ændrede præferencer har en separat effekt.

Majoritetsbefolkningens præferencer og flyttemønstre

Skabelsen og vedligeholdelsen af multietniske byområder har været resultatet af det, der er blevet kaldt »*ethnic selective migration*«, etniske forskelle mellem dem, der forlader, kommer ind og opholder sig i kvarterer. Fire forskellige slags selektive bevægelser kan defineres. Når den indfødte befolkning oftere flytter væk fra kvarterer med en etnisk blandet befolkning, kaldes det i litteraturen for »*White Flight*«. Når de sjældnere flytter til multietniske kvarterer, kaldes det »*White Avoidance*«. »*Ethnic Attraction*« er, når etniske minoriteter oftere flytter ind i sådanne kvarterer, og »*Ethnic Retention*« er, når de har tendens til at forblive længere og mindre ofte flytter væk.

Flere undersøgelser i USA og i Vesteuropa har fundet stærk evidens for selektiv migration blandt det hvide flertal, påvirket af byområders etniske sammensætning. De europæiske studier peger på, at White Flight har noget mindre betydning end White Avoidance. En dansk undersøgelse (Skifter Andersen, 2017), baseret på analyser af til- og fraflytningen fra 9.000 danske byområder i perioden 1985-2008, konkluderede, at danskeres fravalg af multietniske byområder har været langt den vigtigste årsag til dannelsen og vedligeholdelsen af disse kvarterer. I Figur 1 vises den beregnede øgede sandsynlighed for fraflytning med stigende andel etniske minoriteter og den mindskede sandsynlighed for tilflytning.

Figur 1. Statistisk øget sandsynlighed (%) for mindre tilflytning og øget fraflytning af danskere i byområder afhængig af andelen af ikke-vestlige etniske minoriteter i området, set i forhold til områder med mindre end 20 pct. etniske minoriteter.

Note: Baseret på resultater af logistisk regression af den årlige til- og fraflytning i årene 1985-2008 fra 9.000 danske byområder. Der er bl.a. korrigeret for social sammensætning i området og personlig indkomst og beskæftigelse mv. for de flyttende.

Kilde: H. Skifter Andersen, 2017.

Undersøgelsen viste også, at Ethnic Retention ikke havde betydning. Etniske minoriteter forblev ikke længere tid i multietniske kvarterer end i lignende kvarterer med få etniske minoriteter. Endvidere er det blevet vist, at indkomsten blandt tilflyttede danskere er lavere, jo flere etniske minoriteter der er i området.

Der har været fremsat den hypotese, at majoritetsbefolkningens fravalg af multietniske byområder ikke er på grund af etniske fordomme, men skyldes at disse områder ofte har sociale problemer og lav status. Studier af dette har vist, at sociale problemer, og især problemer med skoler, har en betydning, men at det langt fra eliminerer betydningen af den etniske sammensætning.

Boligmarkedets betydning

Forholdende på boligmarkedet har stor betydning for etnisk segregering. Hvis etniske minoriteters boligmuligheder er begrænset til bestemte dele af boligmarkedet, og disse boliger er koncentreret i visse dele af byerne, vil segregeringen være stærk. For det første betyder det noget, i hvor høj grad boligmarkedet er socialt opdelt, således at højindkomstgrupper bor i ejerboliger og lavindkomster i udlejningsboliger. Det forstærkes yderligere, hvis lejemarkedet er socialt opdelt i private og sociale boliger, hvor de sidste har en høj koncentration af familie med lav indkomst og udenfor arbejdsmarkedet. Det er det, man kalder for den »*sociale segmentering*« af boligmarkedet. Etniske minoriteter har generelt lavere indkomster, hvorfor social segmentering må antages at have betydning for dem. Men undersøgelser har vist, at der ikke er nogen særlig stærk sammenhæng mellem »*etnisk segmentering*« og social segmentering (Skifter Andersen et. al., 2013 og Skifter Andersen, 2019). Det er andre forhold end indkomst, som forklarer etniske minoriteters placering på boligmarkedet.

En væsentlig årsag til den etniske segmentering er, at etniske minoriteter uafhængigt af indkomst, som ovenfor beskrevet, sjældnere bosættes i ejerboliger og derfor er mere afhængige af udbuddet af lejeboliger. Især nyligt ankomne indvandrere har ikke et godt kendskab til deres muligheder på boligmarkedet og især ikke gode forbindelser til private udlejere. Dertil kommer, at der forekommer diskrimination på boligmarkedet, som i et vist omfang udelukker etniske minoriteter fra dele af boligmassen. En dansk undersøgelse (Skifter Andersen, 2006c) viser således, at den statistiske sandsynlighed, korrigeret for indkomst, familiesituation mv., for at bosætte sig i private udlejningsboliger og andelsboliger var 40 pct. mindre for etniske minoriteter end for danskere. Etniske minoriteter i Danmark er således meget afhængige af deres muligheder i den almene sektor, hvor der er klare og enkle regler for tildeling af boliger, selv om disse er blevet udhulet en del i de senere år med særordninger. Her har det været nemmest for dem at få relativ hurtig adgang til de udsatte boligområder, hvor ventetiderne har været de korteste.

Segmenteringen af boligmarkedet har betydning for den etniske segregation, men det har endnu større betydning, hvor opdelt byerne er med hensyn til,

hvordan forskellige boligformer er placeret i byrummet. I en undersøgelse af segregationen i de nordiske hovedstæder (Skifter Andersen et al., 2016) viste sig en stærk sammenhæng mellem boligsammensætningen i byområder og andelen af etniske minoriteter i alle fire byer. Det viste sig desuden, at Helsingfors havde den laveste segregation, på trods af at der her var den stærkeste segmentering af boligmarkedet, med en større koncentration af etniske minoriteter i sociale boliger. Den mindre segregation skyldes, at de sociale boliger er mere geografisk spredt i byen som en følge af en bevidst indsats i en lang årrække. Her har Danmark et problem som følge af de store udbygningsplaner af almene boliger i 60'erne og 70'erne.

Er Ghettoplanens antagelser, vedrørende årsagerne til udsatte områder og hvilken betydning det har for minoriteter at bo der, rigtig?

Det antages i ghettoplanen, uden dokumentation, at koncentrationen af etniske minoriteter i bestemte boligområder primært skyldes minoriteternes adfærd og ønsker om at unddrage sig det danske samfund. Som dokumenteret i denne artikel er hovedårsagerne til den etniske segregation forholdende på boligmarkedet, og at majoritetsbefolkningen fravælger multietniske byområder. De etniske minoriteters egne præferencer og valg har kun en begrænset betydning.

Det påstås også, som vist i ovenstående citat fra Ghettoplanen, at minoriteterne lever i isolerede enklaver, ikke tager tilstrækkeligt ansvar, ikke deltager aktivt i det danske samfund og på arbejdsmarkedet og ikke tager danske normer og værdier til sig. Men de etniske minoriteter bor ikke alle permanent i de udsatte byområder. For mange indvandrere har disse områder *været en station på vejen i deres integration i det danske samfund*. Indvandrerne bliver desuden ikke arbejdsløse af at bo i multietniske byområder. En dansk undersøgelse (Damm, 2014) af boligplacerede asylmodtagere har for eksempel vist at de, der blev boligplaceret i indvandrerområder, ikke blev mere arbejdsløse end andre. De etniske minoriteter bor oftest i udsatte boligområder, fordi de er arbejdsløse, og mange flytter væk, når de får fast arbejde.

Den væsentligste forskel mellem etniske minoriteter i multietniske byområder, og de der bor udenfor, er deres indkomst og beskæftigelse. En undersøgelse (Skifter Andersen, 2006b) har vist, at beboerne i multietniske byområder i øvrigt ikke afviger meget fra andre etniske minoriteter. 82 pct. af beboerne i tre udsatte byområder (Mjølnerparken, Gellerupparken og Vollsmose) havde danske venner og bekendte, mens det var 87 pct. for alle etniske minoriteter. Kontakten blev etableret mange andre steder end i boligområderne, nemlig på arbejdspladser, i foreninger, skoler og andet. Under 10 pct. så kun tv-kanaler fra deres oprindelsesland, mens de øvrige kun så danske eller så begge dele. Svarene er de samme for gennemsnittet af etniske minoriteter.

Ghettoplanen er således, desværre, baseret på forkerte antagelser om, hvorfor vi har udsatte boligområder med mange etniske minoriteter, og hvilke virkninger det har for beboerne at bo der.

Litteratur

- Glikman, A. and Semyanov, M., 2012. Ethnic Origin and Residential Attainment of Immigrants in European Countries, *City & Community* 11 (2), pp. 198-219
- Damm, A. P., 2014. Neighborhood quality and labor market outcomes: Evidence from a quasi-random neighborhood assignment of immigrants, *Journal of Urban Economics* 79, pp. 139-166
- Kauppinen, T., Skifter Andersen, H. and Hedman, L. 2015. Determinants of immigrants' entry to homeownership in three Nordic capital city regions. *Geografiska Annaler: SeriesB, Human Geography* 97 (4), pp. 1-20
- Regeringen, 2018. *Et Danmark uden parallelsamfund – ingen ghettoer i 2030*
- Skifter Andersen, H., 2019. *Ethnic spatial segregation in European cities*. Abingdon; New York: Routledge. 264 sider.
- Skifter Andersen, H., 2017. Selective moving behaviour in ethnic neighbourhoods: white flight, white avoidance, ethnic attraction or ethnic retention? *Housing Studies* 32 (3), pp. 296-318
- Skifter Andersen, H., 2016. Spatial assimilation? The development in immigrants' residential career with duration of stay in Denmark, *Journal of Housing and the Built Environment* 31 (2), pp. 297-320
- Skifter Andersen, H., Andersson R., Wessel T. and Vilkkama K., 2016. The impact of housing policies and housing markets on ethnic spatial segregation: comparing the capital cities of four Nordic welfare states. *International Journal of Housing Policy* 16 (1), pp. 1-30
- Skifter Andersen, H., 2015. *Indvandring, integration og etnisk segregation. Udviklingen i indvandrernes bosætning siden 1985*. Statens Byggeforskningsinstitut
- Skifter Andersen, H., 2012. *The importance of housing policies and housing markets for the housing of immigrants in the Nordic countries*. Hørsholm: Statens Byggeforskningsinstitut.
- Skifter Andersen, H., 2010. Spatial Assimilation in Denmark. Why do Immigrants move to and from Multi-ethnic Neighbourhoods?, *Housing Studies* 25 (3), pp. 281-300
- Skifter Andersen, H., Magnusson Turner, L. and Søholt, S., 2013. The Special Importance of Housing Policy for the Housing Situation of Ethnic Minorities. Evidence from a Comparison of Four Nordic Countries, *International Journal of Housing Policy* 13 (1), pp. 20-44
- Skifter Andersen, H., 2006a. *Bo sammen eller spredt? Etniske minoriteters boligønsker og motiver for bosætning*, Hørsholm: Statens Byggeforskningsinstitut.
- Skifter Andersen, H., 2006b. *Undersøgelse af til- og fraflytningen fra tre multietniske boligområder*. SBI 2006: 12, Hørsholm: Statens Byggeforskningsinstitut
- Skifter Andersen, H., 2006c. *Etniske minoriteters flytninger og boligvalg. En registeranalyse*. SBI 2006:02. Statens Byggeforskningsinstitut
- Skifter Andersen, H., 2003. *Urban Sores*, London: Ashgate Publishers
- Skifter Andersen, H., 2002. Excluded places. On the interaction between segregation, urban decay and deprived neighbourhoods. *Housing, Theory and Society*, vol. 19, no.4.
- Skovgaard Nielsen, R., 2017. The Potentials of a Strong Social Housing Sector: The Case of Turks and Somalis in the Copenhagen Housing Market, *Housing, Theory and Society*, 34 (4), pp. 458-476